Biuletyn Informacyjny
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze

URZĄD PRACY

nr 3/2006 ISSN 1734-5375 kwartalnik • wydawnictwo bezpłatne

ZARZĄDZANIE CZASEM

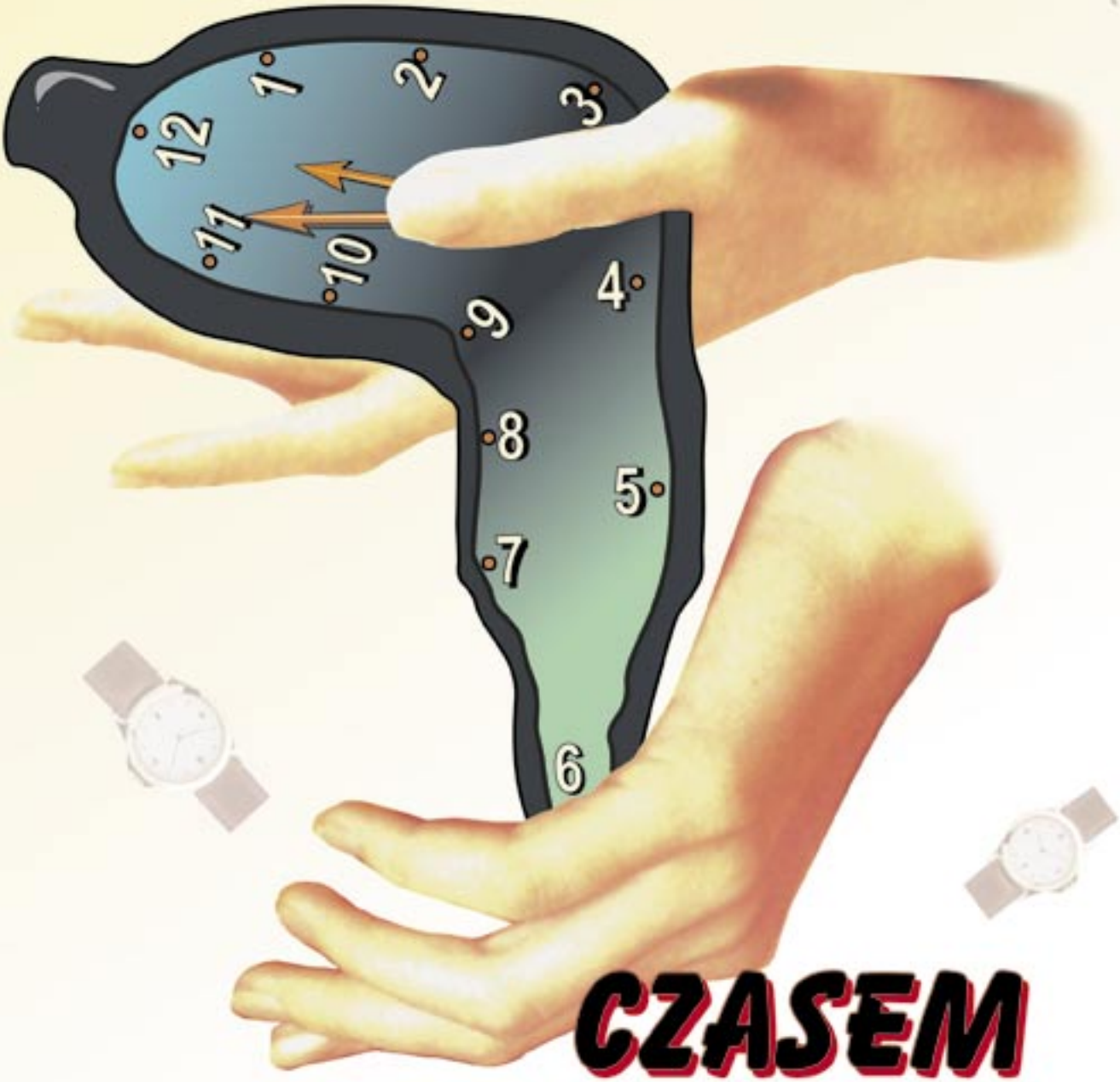

CENTRA INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ W GORZOWIE WLKP., NOWEJ SOLI I ZIELONEJ GÓRZE ZAPRASZAJĄ NA CIEKAWE SZKOLENIA I WARSZTATY

ADRESY

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

ul. Wyspiańskiego 15
65-036 Zielona Góra
tel.: (+48) 068 456 56 56
fax: (+48) 068 327 01 11
e-mail: wup@wup.zgora.pl
www.wup.zgora.pl

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze Filia w Gorzowie Wlkp.

ul. Szwoleżerów 18
66-400 Gorzów Wlkp.
tel.:(+48) 095 720 70 14
tel./fax: (+48) 095 722 38 68
e-mail: ziwugo@praca.gov.pl

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Zielonej Górze

ul. Wyspiańskiego 15
65-036 Zielona Góra
tel. (+48) 068 456 56 32
e-mail: cizzg@wup.zgora.pl

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Gorzowie Wlkp.

ul. Ściegiennego 17
66-400 Gorzów Wlkp.
tel.: (+48) 095 724 04 84
tel.: (+48) 095 722 80 25
tel./fax: (+48) 095 722 46 61
e-mail: gowuciz@praca.gov.pl

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Zielona Góra Filia w Nowej Soli

ul. Piłsudskiego 65
67-100 Nowa Sól
tel.: (+48) 068 458 88 89
tel./fax: (+48) 068 458 88 88
e-mail: zinociz@praca.gov.pl

Spis treści

Dziesiątki tysięcy nowych miejsc pracy 3
Spotkanie Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia 4
Poszukiwani fachowcy 4
Gorzów Wlkp. prześcignął Zieloną Górę 5
Bezrobocie w Gorzowie Wlkp. i powiecie gorzowskim 6
O skuteczności programów rynku pracy 6
Szybki przepływ informacji 8
Wdrażanie ZPORR 9
Bezrobotni w europejskich standardach 10
Chcę wyjechać ... 11
Po pracę do Szwecji 14

Wydawca:
Wojewódzki Urząd Pracy
65-036 Zielona Góra
ul. Wyspiańskiego 15
tel. 068 4565610

Redakcja:
Wojewódzki Urząd Pracy
65-036 Zielona Góra
ul. Wyspiańskiego 15
tel. 068 4565626
e-mail:wup@wup.zgora.pl
rzecznik@wup.zgora.pl

Zespół redakcyjny tworzą
rzecznik prasowy
Małgorzata Kordoń
oraz pracownicy WUP

Druk:
MULTIdruk
09-400 Płock, ul. Bielska 61/1
tel 024 268 24 41

Plakat na okładce opracowała:
Bożena Sumińska

DZIESIĄTKI TYSIĘCY NOWYCH MIEJSC PRACY

Pod koniec stycznia 2003 roku w rejestrach urzędów pracy znajdowało się ponad 113 tysięcy bezrobotnych. Stopa bezrobocia wynosiła 26,9% i była jedną z najwyższych w kraju.

Badania aktywności ekonomicznej ludności, prowadzone przez GUS, wskazywały, iż w I kwartale 2003 roku w regionie lubuskim pracowało 360 tys. osób, a wskaźnik zatrudnienia wynosił 40,5%. Bez pracy było 131 tys. osób, a stopa bezrobocia wynosiła 26,7%.

Sytuacja była tragiczna. Od dwóch lat liczba miejsc pracy systematycznie spadała, a bezrobocie rosło blisko 30 tys. osób rocznie.

Jednak w kolejnych trzech latach nastąpiła poprawa. W I kw. 2006 roku pracę posiadało 391 tys. osób, co oznacza wzrost o 31 tysięcy. Współczynnik zatrudnienia wzrósł do 44,4%. Zgodnie z wynikami badań GUS w I kw. 2006 roku bez pracy było 73 tysięcy osób, a stopa bezrobocia wyniosła 15,7%, a w rejestrach urzędów pracy znajdowało się ponad 93 tysięcy osób. Oznacza to, że coraz częściej rejestrują się osób, które chcą uzyskać tylko świadczenia socjalne i zdrowotne.

W sierpniu br. w urzędach pracy było zarejestrowanych 78 tysięcy osób. Biorąc pod uwagę badania GUS można przypuszczać, iż skala realnego bezrobocia może obejmować 12-13% czynnych zawodowo.

Dlaczego nastąpiła tak radykalna poprawa sytuacji na rynku pracy?

Najważniejszym czynnikiem było ustabilizowanie sytuacji gospodarczej i poprawa koniunktury. Liczba pracowników, którzy utracili pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy spadła z 3,9 tysięcy w 2003 roku do 1,8 tysięcy w 2005. Nastąpił dynamiczny rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, które dominują w regionie. Liczba podmiotów gospodarczych wzrosła z 97 tysięcy w 2003 roku do 102 tysięcy w 2005 roku. Do regionu napływały kolejne inwestycje.

Mocny impulsem było przystąpienie Polski do UE. Otwarcie rynku europejskiego, pomimo złowróżbnych przepowiedni, nie przyniósł krachu a wręcz przeciwnie dał dalsze możliwości rozwojowe. Ewidentnie to widać w przypadku rolnictwa. Zbyt na produkty rolne zwiększył się i poprawiły się relacje cen do kosztów. Wymierny wpływ miało również uruchomienie systemu dopłat do produkcji rolnej.

Wzrost gospodarczy stopniowo zaczął przekładać się na wzrost liczby miejsc pracy. Dotychczasowe możliwości zwiększania produkcji w oparciu o posiadane zasoby zostały wyczerpane. Zwiększenie produkcji, odpowiadające zwiększonemu popytowi, mogło nastąpić wyłącznie pod warunkiem zatrudnienia kolejnych pracowników.

Najważniejszym czynnikiem były więc zsumowane działania pojedynczych podmiotów gospodarczych i konkretnych przedsiębiorców. Działania te zostały wzmocnione różnego rodzaju formami wsparcia udzielanego przez samorządy terytorialne. Rozwijano sieć usług doradczych dla przedsiębiorstw. Zwiększano nakłady na wsparcie finansowe inwestycji, głównie dzięki środkom strukturalnym UE. Wspierano rozwój nowopowstających podmiotów gospodarczych przyczyniając się do promocji postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców naszego regionu. Dla przykładu w 2003 roku udzielono 210 pożyczek osobom bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej. W 2005 służby zatrudnienia udzieliły łącznie 913 jednorazowych dotacji, a w okresie ośmiu miesięcy bieżącego roku było ich 577.

Kolejnym czynnikiem przyczyniającym się do poprawy sytuacji była zwiększona aktywność mieszkańców naszego województwa w podnoszeniu kwalifikacji. Więcej osób podjęło trud podnoszenia swojej wiedzy i umiejętności. Zwiększona aktywność możliwa była dzięki wsparciu, jakie udzielone zostało w ramach różnego rodzaju projektów, dofinansowywanych ze środków UE. Początkowo w ramach Programu PHARE, a następnie programów operacyjnych. Znaczącą rolę w tym zakresie odgrywały służby zatrudnienia oraz Agencja Rozwoju Regionalnego.

Na koniec 2003 roku ze szkoleń skorzystało 3,5 tys. osób bezrobotnych, ze staży – 3,8 tys. młodych osób. Na koniec 2005 roku ze szkoleń korzystało 3,8 tys. bezrobotnych, a ze staży i przygotowania zawodowego – 8,1 tys. osób. Oznacza to wzrost o 63% w okresie dwóch lat. W ciągu ośmiu miesięcy bieżącego roku z form szkoleniowych skorzystało łącznie 7,9 tys. bezrobotnych i poszukujących pracy.

W ciągu trzech lat nastąpił wzrost zatrudnienia i wyraźny spadek liczby bezrobotnych. Pozostały jednak negatywne skutki, jakie niesie ze sobą zjawisko pozostawania bez pracy. Bezrobocie nie dotyka w równym stopniu wszystkim tak samo. W szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy znajdują się przede wszystkim długotrwale bezrobotni (stanowią 62,1% ogółu bezrobotnych), kobiety (55,5%), mieszkańcy wsi (42,2%), młodzież do 25 roku życia (20,4%), osoby powyżej 50 roku życia (18,6%), osoby bez kwalifikacji zawodowych (29,2%).

Sytuacja na regionalnym rynku pracy wydatnie się poprawiła. Przybyło 31 tysięcy miejsc pracy. Wzrósł wskaźnik zatrudnienia, niemniej jednak nadal pozostaje on na niezadowalającym poziomie poniżej 45%. Liczba bezrobotnych spadła niemal o połowę, jednak pogarszają się możliwości aktywizacji grup zagrożonych długotrwałym bezrobociem.

Na zakończenie warto wskazać kilka kierunków działań na przyszłość. Konieczne jest kontynuowanie polityki zatrudnienia, zmierzającej przede wszystkich do zwiększenia liczby miejsc pracy i poprawy kwalifikacji kadr. Baczniejszą uwagę należy zwracać na grupy w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. To właśnie one najmocniej odczuwają i nadal będą odczuwać skutki utrzymywania się przez długi czas wysokiego poziomu bezrobocia w regionie. Skutki długotrwałego pozostawania bez pracy są zniewalające dla jednostki i paraliżujące dla społeczności lokalnych. Stąd konieczne będzie podejmowanie bardziej ścisłych, kompleksowych i złożonych projektów, wymagających zwiększonych nakładów finansowych i pracy wyspecjalizowanych grup eksperckich.

Kazimierz Piątak
dyrektor WUP

Spotkanie Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia

19 września 2006 r. odbyło się posiedzenie Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia, na której Kazimierz Piątak, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze przedstawił sytuację na regionalnym rynku pracy w latach 2003-2006 (skrót na str. 3).

Członkowie Rady wysłuchali także informacji przekazanej przez **Edwarda Kraszewskiego**, wicedyrektor ds. Rynku Pracy i Doradztwa Zawodowego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze, na temat wykorzystania środków Funduszu Pracy – w pierwszym półroczu tego roku. **Edwin Gierasimczyk**, kierownik oddziału ds. programowania i monitorowania funduszu pracy mówił o realizacji Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2006 w I półroczu tego roku. O sprawach związanych z Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki i o nowych możliwościach jego oddziaływania na regionalny rynek pracy mówił **Waldemar Halasz**, wicedyrektor do spraw Funduszy Europejskich.

(mak)

Od lewej: Kazimierz Piątak, Jerzy Stawski, przewodniczący WRZ, Edward Kraszewski i Waldemar Halasz.

Poszukiwani fachowcy

Wrzesień był kolejnym miesiącem, w którym znacznie spadło bezrobocie, a równocześnie przybyło miejsc pracy. Liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 1.567 osób. W województwie lubuskim na koniec września zarejestrowanych było 76.057 osób bez pracy.

Kolejny raz zanotowaliśmy większy spadek bezrobocia wśród mężczyzn (1.223 osoby) niż wśród kobiet (344). Bezrobocie spadło w większości powiatów. Najlepiej wypadło to w powiecie żarskim – o 630 osób i nowosolskim – o 317 osób. Wzrost nastąpił tylko w dwóch powiatach: słubickim i strzelecko – drezdeneckim.

We wrześniu odnotowaliśmy duży ruch w rejestrach. Spora była liczba, zarówno nowych osób rejestrujących się (10.3032) - jak i - jeszcze większa wyrejestrowujących się (11.869). Wiele osób rezygnowało ze statusu bezrobotnego z powodu podjęcia zatrudnienia. W dużej mierze praca ta miała charakter subsydiowany ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego. Z tych funduszy aktywizowano także bezrobotnych poprzez szkolenia, staże i przygotowania zawodowe.

Odnotowana duża liczba napływu, spowodowana była kończeniem się niektórych umów na czas określony, powrotami bezrobotnych po aktywnych formach, jak i zwiększoną rejestracją absolwentów, którzy pozwalali sobie na ostatnie w życiu wakacje. Zjawisko wzmożonej rejestracji absolwentów częściowo niwelowano, kierując ich na staże i przygotowanie zawodowe.

Sygnałem pozytywnym na rynku pracy jest znaczny wzrost ofert pracy. Było ich 4.746, czyli blisko 700 więcej niż w sierpniu. Pracodawcy poszukują: spawaczy , ślusarzy , elektryków , operatorów frezarek i tokarek, kierowców ciężarówek, pracowników budowlanych we wszystkich zawodach. Niedobór fachowców wynika z:

- braku współpracy samorządów powiatowych, które prowadzą szkoły ponadgimnazjalne z pracodawcami
- używania przestarzałych maszyn w warsztatach przyszkolnych
- nieaktualnych programów nauczania
- tworzenia nowych kierunków nauczania zawodowego bez analizy lokalnego rynku pracy.

Edward Kraszewski
wicedyrektor WUP

Gorzów Wlkp. prześcignął Zieloną Górę

Od wielu lat Zielona Góra radziła sobie z bezrobociem lepiej niż druga stolica województwa - Gorzów Wlkp. Od momentu transformacji ustrojowej i wystąpienia zjawiska znacznego bezrobocia miała zawsze najniższą stopą w województwie lubuskim. Do lipca tego roku.

Oficjalna stopa bezrobocia podana przez GUS za lipiec wynosi 11,2% dla Gorzowa i 11,3% dla Zielonej Góry. Zważywszy na to, że różnica w stopie bezrobocia między stolicami wynosiła momentami nawet 4 punkty procentowe, to oznacza, że włodarze Gorzowa w ciągu ostatnich czterech lat znacznie lepiej przeciwdziałali bezrobociu, skuteczniej ściągając inwestorów, tworząc, w ten sposób, nowe miejsca pracy.

Efekty przyszły głównie w tym roku. W styczniu stopa bezrobocia w Gorzowie wynosiła jeszcze 19%, a już w czerwcu 11,8. Rejestry bezrobotnych zmniejszały się miesięcznie nawet po 800 osób.

Stopa bezrobocia jest obliczana przy uwzględnieniu ludności zawodowo czynnej do osób bezrobotnych.

W liczbach bezwzględnych sytuacja jest jeszcze smutniejsza dla mieszkańców Zielonej Góry. Już od czerwca w Gorzowie, w którym mieszka więcej osób niż w Zielonej Górze, liczba bezrobotnych była mniejsza. W Gorzowie - 5.895, a w Zielonej Górze – 6.297. I choć stosunek czynnych zawodowo do bezrobotnych był jeszcze korzystniejszy dla Zielonej Góry, to trwało to tylko miesiąc.

Stopy bezrobocia w 2006

Miesiące	Gorzów Wlkp.	Zielona Góra
styczeń	19,0	15,6
czerwiec	11,8	11,3
lipiec	11,2	11,3

Stopy bezrobocia w styczniu, w latach 2001-2005

Lata	Gorzów Wlkp.	Zielona Góra
2001	13,3	11,6
2002	15,4	12,3
2003	19,0	15,1
2004	18,4	15,1
2005	17,5	13,5

Na koniec lipca 2006 r. w Gorzowie było zarejestrowanych 5.652 osób bez pracy, a w Zielonej Górze – 6.321.

(mak)

Krzysztof Hurka, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Gorzowie Wlkp:

„ Największy wpływ na znaczny spadek liczby osób bezrobotnych miała ilość środków Funduszu Pracy, jakie otrzymaliśmy z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Dostaliśmy ponad 9 mln 419 tys. zł i była to kwota porównywalna z rokiem ubiegłym. Jednak w zeszłym roku liczba bezrobotnych była znacznie wyższa.

Kolejne przyczyny spadku bezrobocia w powiecie, to inwestycje realizowane na terenie miasta i powiatu – w tym obwodnica północna, inwestycje w Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, duża ilość ofert pracy – w tym część spoza terenu naszego powiatu i z zagranicy.

Bez wątpienia jedną z przyczyn spadku należy upatrywać w zwiększonej liczbie osób wyjeżdżających do pracy za granicę – część z nich wyrejestrowała się z ewidencji urzędu, część - przypuszczalnie znacznie większa - wyjechała za granicę bez rejestrowania się w urzędzie pracy – nie podwyższając statystyk bezrobotnych.

Od kilku miesięcy odnotowujemy duże zapotrzebowanie pracodawców na pracowników branży budowlanej i pochodnych, tapicerów oraz szwaczek.

Bezrobocie w Gorzowie Wlkp. i powiecie gorzowskim

W ciągu dziewięciu miesięcy tego roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w ewidencji PUP Gorzów Wlkp. spadła z 12.937 osób do 9.123. Jest to – **spadek o 3814 osób (29,48%)**.

Przy czym w powiecie grodzkim liczba ta wynosiła na początku roku 8.175 osób – na koniec września 5.466 (spadek o 2709 osób), a w powiecie ziemskim na początku roku było 4.762 osoby – na koniec września 3.657 (spadek o 1.105 osób).

W ciągu 8 miesięcy br.:

- **na podjęcie pracy wyrejestrowało się łącznie 5552 osoby, w tym w powiecie grodzkim 3689 osób, a w powiecie ziemskim 2063 – w tym niektóre osoby wyrejestrowywały się kilkakrotnie.**
- **na prace interwencyjne skierowano 756 osób – 1 557 639 zł**
- **na staże 984 osoby – 3 332 524 zł**
- **na przygotowanie zawodowe – 556 osoby – 1935 219 zł**
- **na szkolenia – 154 osoby – 340 753 zł.**
- **na prace społecznie użyteczne – 190 osób - 259 922 zł**
- **dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 88 osób – 866 530 zł.**
- **dotacje na wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy – 106 osób – 1 077 495 zł.**
- **roboty publiczne 8 osób – 49 300 zł.**

W ciągu ośmiu miesięcy łącznie zarejestrowało się (napływ) 11.265 osób, a wyrejestrowało się (odpływ) 14.839 osób.

O skuteczności programów rynku pracy

Zadania realizowane przez urzędy pracy mają na celu łagodzenie skutków bezrobocia oraz prowadzenie aktywnej polityki rynku pracy. Działania te finansowane są z Funduszu Pracy, a po akcesji Polski do Unii Europejskiej również z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przewiduje różnorodne formy przeciwdziałania bezrobociu dotyczące aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Osoba bezrobotna może zostać skierowana na **szkolenie**, które daje możliwość nabycia kwalifikacji zawodowych lub zmiany, czy też uzupełnienia kwalifikacji. **Prace interwencyjne** oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i powinny wspierać osoby będące w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. **Roboty publiczne**, to zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac mających na celu reintegrację zawodową i społeczną określoną na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym. Formy subsydiowane promujące postawy przedsiębiorcze to: **podjęcie działalności gospodarczej i refundacja kosztów wyposażania i doposażenia stanowiska pracy.**

Jedną z form pomocy osobom młodym, a w szczególności do 25 roku życia oraz bezrobotnym w okresie do 12 miesięcy po ukończeniu nauki są **staże**. Młodzi ludzie mogą w ten sposób zdobyć umiejętności praktyczne, a z kolei pracodawcy mają stosunkowo niskie koszty zatrudnienia. Natomiast **przygotowanie zawodowe** oznacza zdobywanie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy.

Ustawa o promocji przewiduje również takie formy przeciwdziałania bezrobociu jak **poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy.** Polega ono na pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub odpowiedniej oferty.

Jednym z najistotniejszych wyzwań dla polityki rynku pracy w Lubuskiem, gdzie bezrobocie należy do jednych z wyższych, jest podjęcie dobrze ukierunkowanych działań, tym bardziej że obserwujemy pogłębiające się zróżnicowanie lokalnych rynków pracy. Przy czym funkcjonują na nim zarówno grupy osób aktywnych, ciągle dostosowujących kwalifikacje do zmieniających się warunków na rynku pracy i ocze-

kiwań pracodawców, jak i grupy mało mobilne, nisko wykwalifikowane, często z terenów wiejskich, długotrwale bezrobotne, zagrożone wykluczeniem społecznym. Obserwuje się w ostatnich latach, że liczebność tej grupy sukcesywnie wzrasta.

Dlatego też tak istotna wydaje się rola jaką spełniają programy rynku pracy w tworzeniu miejsc pracy i aktywizowaniu bezrobotnych. Przykładowo w 2005 r. z różnego rodzaju prac subsydiowanych oferowanych przez lubuskie urzędy pracy skorzystało ogółem 10 857 osób. Wśród uczestników prac subsydiowanych największą grupę stanowiły osoby biorące udział w robotach publicznych – 44,3% ogółu i w pracach interwencyjnych – 33,4%. Natomiast na szkolenia, staże, przygotowania zawodowe skierowanych zostało łącznie 12 000 osób, przy czym największym wzięciem cieszyły się staże – 5 405 osób.

Z usług poradnictwa zawodowego skorzystało 18 326 osób o 2,23 tys. więcej niż w roku poprzednim. Natomiast z usług Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Gorzowie Wlkp., Nowej Soli i Zielonej Góry skorzystało 9 421 osób. Widzimy więc, że programy rynku pracy aktywizują i obejmują swym zasięgiem znaczną liczbą osób zarówno bezrobotnych jak i poszukujących pracy.

Faktyczną rolę, jaką spełniają programy rynku pracy w tworzeniu miejsc pracy, determinuje szereg czynników. Jedną z ważniejszych, oprócz skali tych działań jest jego efektywność. Efektywność programu, to najprościej mówiąc - zdolność do bycia zatrudnionym. Szczegółowo, to liczba osób, które podjęły pracę w trakcie lub w przeciągu 3 miesięcy po zakończeniu aktywizacji do liczby wszystkich osób odbywających dany program.

Katarzyna Musiał po stażu została zatrudniona w Starostwie Powiatowym w Nowej Soli.

Przyjęty tak krótki przedział czasowy 3 miesięcy świadczy o tym, że z dużym prawdopodobieństwem można przypuszczać, iż ewentualny sukces znalezienia pracy jest wynikiem udziału w aktywnym programie.

Według tego wskaźnika w 2005 r. w województwie lubuskim, największe szanse na zatrudnienie, czyli najwyższa efektywność została odnotowana po zatrudnieniu przy pracach interwencyjnych, jak i szkoleniach.

Jeżeli chodzi o prace interwencyjne wskaźnik ten kształtował się w granicach 59,9%, czyli oznacza to że więcej niż połowa osób znajduje zatrudnienie. Należy jednak wziąć pod uwagę fakt, że w przypadku prac interwencyjnych na wskaźnik ten wpływają uregulowania unijne. Pracodawca (dotyczy to podmiotów prowadzących działalność gospodarczą), ma obowiązek utrzymania tego stanowiska pracy przez 2 lata w wypadku małych i średnich firm, natomiast 3 lata w wypadku dużych przedsiębiorstw. Stąd bardzo wysoka efektywność tej formy aktywizacji.

W przypadku szkoleń zawodowych finansowanych przez urzędy pracy, efektywność wynosi 39,3%.

W ofercie szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy dominują szkolenia w zakresie usług transportowych, przeważnie są to kursy prawa jazdy, a następnie w drugiej kolejności kursy obsługi komputera. Należy przy tym zwrócić uwagę na fakt, że stosunkowo mało jest szkoleń dla bezrobotnych z nauki języków, co w aspekcie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej wskazuje na niedostosowanie oferty szkoleniowej do wymogów rynku pracy.

Stosunkowo dobre szanse na zatrudnienie w okresie do 3 miesięcy dają staże, które są jedną z częściej stosowanych metod aktywizacji osób młodych. Dlatego osiągnięta efektywność rzędu 33% jest w tym wypadku zjawiskiem pozytywnym. Wynika z tego, że prawie co trzeci stażysta znajduje zatrudnienie po odbyciu stażu. Porównywalna efektywność osiągana jest po odbyciu przygotowania zawodowego (33,3% bezrobotnych podjęło pracę).

Jedną z niższych efektywności osiągają uczestnicy robót publicznych, kształtuje się ona na poziomie 15,7% i jest o wiele niższa niż w przypadku prac interwencyjnych, szkoleń staży czy przygotowania zawodowego. Ta aktywna forma nie daje więc większych efektów zatrudnieniowych, ma niewielki wpływ na zmniejszanie bezrobocia. Pełni jednak ważną funkcję z punktu widzenia tworzenia infrastruktury lokalnej. Z drugiej strony ma znaczenie socjalne, gdyż umożliwia wyrwanie się z kręgu bezrobocia.

Wskaźniki efektywności w dużej mierze odzwierciedlają prace urzędów pracy, jednak należy mieć na uwadze, że każdy lokalny rynek pracy jest inny i nie zawsze w równym stopniu możliwa jest realizacja poszczególnych programów.

Katarzyna Konieczka po przygotowaniu zawodowym została pracownicą oddziału BPH w Zielonej Górze.

Dorota Talarczyk
Kierownik Oddziału
Informacji, Analiz i Badań

Szybki przepływ informacji

SIMIK to System Informatyczny Monitoringu I Kontroli finansowany z Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności, którego zadaniem jest wspomaganie procesu absorpcji funduszy UE.

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze jest instytucją wdrażającą dla Programów: Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich działania 1.2 i 1.3 oraz Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich działania 2.1, 2.3 i 2.4. W związku z tym jest zobowiązany do wprowadzania danych do systemu SIMIK.

SIMIK jest jednym z najbardziej rozbudowanych pod względem funkcjonalnym systemów informatycznych służących do obsługi funduszy unijnych w Europie. Powstanie systemu było jednym z warunków otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej. Na jego potrzeby została zbudowana teleinformatyczna sieć rozległa SIMIK-Net, zapewniająca dostęp do systemu wszystkim instytucjom zaangażowanym w proces wdrażania funduszy unijnych na terenie całego kraju.

Do celów budowy systemu SIMIK należy:

- zapewnienie właściwego, skutecznego i przejrzystego zarządzania środkami europejskimi w ramach programów współfinansowanych przez Unię Europejską
- monitorowanie wskaźników finansowych i efektów zadań realizowanych w ramach Podstaw Wsparcia Wspólnoty i Programów Operacyjnych
- zapewnienie wymaganej sprawozdawczości dla Komisji Europejskiej z wdrażania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w Polsce
- monitorowanie i zarządzanie projektami, od momentu złożenia wniosku, poprzez kolejne etapy realizacji, aż do momentu ich zakończenia.

Wymagania jakie należało spełnić, wdrażając system SIMIK, dotyczyły:

- zgodności z rozporządzeniami Komisji Europejskiej
- wymiany danych z systemami KE, zgodnie z przyjętymi standardami
- pracy w sieci rozległej obejmującej lokalizacje centralne i regionalne do szczebla urzędów wojewódzkich i marszałkowskich.
- współpracy z wybranymi instytucjami nieobjętymi siecią rozległą, by uwzględnić zmieniające się w czasie grupy użytkowników systemu
- rejestracji danych w miejscu ich powstawania, uproszczenia procesu obiegu dokumentów
- zapewnienia bezpieczeństwa informacji zawartych w systemie
- zapewnienia możliwości wymiany danych z innymi systemami informatycznymi
- możliwości rozbudowy systemu o kolejne moduły i funkcje.

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze był jedną z pierwszych instytucji, które zaangażowały się w proces wprowadzania danych do systemu SIMIK, tj. od początku maja 2006 r. Dzięki temu na początku sierpnia br. zakończono wprowadzanie danych archiwalnych do systemu dotyczących programów operacyjnych, które wdraża. Obecnie w systemie SIMIK, w części obsługiwanej przez WUP, wprowadzone są wszystkie wnioski złożone do sierpnia 2006 r., na które zostały już podpisane umowy.

Z początkiem sierpnia br. WUP rozpoczął, jako jedna z dziewięciu instytucji w kraju, wdrażanie części finansowej systemu, w której będą wprowadzane wszystkie wnioski beneficjentów o płatność. Beneficjenci otrzymali już pliki umów wyeksportowanych z systemu SIMIK i obecnie składają wnioski płatnicze wypełniane w aplikacji Generator Wniosków Płatniczych.

Od początku maja 2006 r. użytkownicy systemu przy wprowadzaniu danych do systemu mogą liczyć na wsparcie ze strony koordynatora systemu SIMIK – Marcina Lesiewicza, który działa z ramienia Ministerstwa Finansów. Zaangażowanie w proces wprowadzania danych koordynatora bardzo usprawniło pracę i pozwoliło rozwiązać problemy, z którymi użytkownicy borykali się do tej pory. Koordynator także udziela konsultacji i szkoleń odnośnie aplikacji Generator Wniosków Płatniczych zarówno dla pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy jak i Powiatowych Urzędów Pracy - tel. 601556172.

Zaangażowanie, jakie wkłada WUP w proces wdrażania systemu, pozwoli na szybki przepływ środków finansowych pomiędzy instytucjami zarządzającymi, pośredniczącymi a beneficjentami.

Bogumiła Wilczyńska
Naczelnik Wydziału
Administracyjnego i Informatyki

WDRAŻANIE ZPORR

Szanse na aktywność zawodową

W województwie lubuskim zakontraktowano dotychczas 97 % alokacji na Działanie 2.1, 79 % alokacji na Działanie 2.3 i 81% alokacji na Działanie 2.4.

Od początku okresu wdrażania przyjęto do realizacji łącznie 45 projektów. Większość z nich skierowana jest do pracujących osób dorosłych zgłaszających z własnej inicjatywy chęć podwyższania lub dostosowywania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy. Realizowane są również projekty skierowane do rolników i domowników, doradców rolniczych, uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz osób zagrożonych utratą pracy w wyniku procesów restrukturyzacyjnych. Najpopularniejszą formą wsparcia dla beneficjentów ostatecznych są szkolenia np. z zakresu funduszy europejskich, szkolenia językowe lub komputerowe. Udział w projektach rozpoczęło już ponad 5 tys. osób z naszego regionu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze jako Instytucja Wdrażająca Działania 2.1, 2.3 i 2.4 ZPORR prowadzi szereg działań o charakterze informacyjno – promocyjnym. Jednym z elementów tych działań jest upowszechnianie informacji o dobrych praktykach, czyli projektach zakończonych sukcesem.

Przedstawiamy przykłady takich projektów. Pierwszy został zrealizowany w ramach Działania 2.1 „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie", natomiast drugi w ramach Działania 2.4 "Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi".

Praktyki zawodowe dla uczniów

Projekt przewidywał realizację praktyk zawodowych poza szkolnym programem nauczania w klasach licealnych i technikach. Dodatkowe praktyki zawodowe miały wyposażyć uczniów w następujące umiejętności:

- w zawodzie technik elektryk – montaż alarmów samochodowych i instalacji domowych,
- w zawodzie technik ekonomista – obsługa kas fiskalnych, marketing, bankowość,
- w zawodzie technik mechanik – diagnostyka samochodowa, obróbka skrawaniem, spawanie.

Projektem zostało objętych 48 osób, w tym 14 dziewcząt i 34 chłopców. W projekcie uwzględniono zwrot kosztów dojazdu na praktyki oraz wyżywienie. Uczniowie otrzymali również dodatki do praktyk.

Bezpośrednim rezultatem projektu było uzyskanie przez uczestników zaświadczeń o ukończeniu praktycznej nauki zawodu. Dodatkowe praktyki umożliwiły uczniom ubieganie się o egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Wszyscy uczestnicy wyrazili zadowolenie z uczestnictwa w projekcie. Beneficjenci ostateczni potwierdzili w większości zwiększenie motywacji, zaufania we własne siły, podniesienie poziomu samooceny, podniesienie osobistych i zawodowych aspiracji, możliwość swobodniejszego poruszania się na rynku pracy. Projekt został zrealizowany przez Starostwo Powiatowe w Sulęcinie.

Nadzieja na nowy zawód

Celem projektu było umożliwienie osobom zagrożonym procesami restrukturyzacyjnymi znalezienie nowego zawodu. Projekt skierowany był do ośmiu pracownic przedszkola, które pozostawały na wypowiedzeniu z przyczyn zakładu pracy. Osobom tym zaproponowano szkolenia i doradztwo zawodowe. Program szkoleniowy obejmował trzy moduły: opiekun osób starszych, opiekunka do dziecka, prowadzenie domu. Projekt uwzględniał zwrotu kosztów dojazdów na miejsce szkolenia, wyżywienie oraz opiekę nad osobami zależnymi.

Bezpośrednim rezultatem projektu było uzyskanie przez uczestników świadectw dokumentujących zdobyte umiejętności i kwalifikacje zawodowe. Rezultaty miękkie projektu zbadane zostały za pomocą ankiet. Ich analiza wykazała, że szkolenia wpłynęły na wzrost samooceny uczestników, zwiększyły ich motywację i zaufanie we własne siły. Udział w projekcie wpłynął na integrację społeczną i zawodową, a także podniósł poczucie odpowiedzialności i autoprezentacji beneficjentów ostatecznych. Projekt został zrealizowany przez Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego w Zielonej Górze.

Kolejne przykłady dobrych praktyk znajdują się na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze www.wup.zgora.pl.

Przygotowała:
Agnieszka Wawryk-Grzelec

Bezrobotni w europejskich standardach

Budynek PUP w Nowej Soli w nowej krasie. Wiele tu udogodnień dla osób bezrobotnych, pracodawców i pracowników.

Zakończono remont Powiatowego Urzędu Pracy w Nowej Soli. Osoby bezrobotne, w nowych warunkach, mają już obsługę na poziomie europejskim. Cieszą się także pracownicy urzędu. Koniec z siedzeniem zimą w kurtkach, gdy w pokojach było po 15^{0}C, a wiatr hulał przez nieszczelne, wysłużone okna.

W wyremontowanych toaletach pojawiła się ciepła woda, której w budynku nigdy nie było. Stara instalacja elektryczna zaczynała się palić. Nie wytrzymywała obciążenia.

W 1993 roku budynek był adaptowany na potrzeby PUP można powiedzieć chałupniczo. W sieci było tylko 10 komputerów, obecnie jest 60. Ale to już tylko historia, do której niechętnie się wraca.

Cztery lata temu załatwiono formalności i budynek stał się własnością starostwa. Potrzebny był kapitalny remont, ale w kolejce były szkoły, drogi, Dom Pomocy Społecznej i Dom Dziecka w Kożuchowie, budynek i plac starostwa. Teraz, po remoncie, PUP prezentuje europejski standard.

Swoim nowym miejscem pracy jest zachwycona **Bożena Gzyl**, pracownica archiwum. Dyrektor PUP **Elżbieta Ściopko - Moszkowicz** uprzedza, ze pani Bożena ma łzy w oczach, gdy o tym mówi. I rzeczywiście, pani Gzyl z dumą i łzami w oczach prezentuje nowe archiwum. Opowiada o starym sposobie wyszukiwania akt, gdy musiała wchodzić na drabinę i szukać akt na półkach, a jest ich ok. 65 tys. sztuk. Kartoteki, umieszczone wcześniej w dwóch pomieszczeniach, przenoszono dwa tygodnie. Teraz znalezienie dokumentów trwa ok. 10 minut.

Do czasu remontu w budynku były użytkowane tylko dwa piętra. Kolejne dwa zostały w tym roku zagospodarowane, dzięki temu ogromne zagęszczenie w pokojach także należy do przeszłości. Urzędnicy mają odpowiednią przestrzeń do dyskretniejszych rozmów z bezrobotnymi i pracodawcami. Obecna powierzchnia zwiększyła się o ok. 400 m kw. Dobudowano klatkę schodową i podjazd dla osób niepełnosprawnych. Mają oni także swoje stanowisko obsługi na parterze. Nie zapomniano o specjalnych toaletach.

Doradca zawodowy ma nową, większą salę. Zajmuje się poradnictwem zawodowym. Tu bezrobotni będą mogli już wygodnie korzystać z bezpłatnego dostępu do internetu. Tu dowiedzą się , jak zdobyć interesujący ich zawód i czy w ogóle mają do niego predyspozycje.

Także dla osób korzystających z usług urzędu pracy na parterze urządzono biuro podawczo – informacyjne. W nim zainteresowani mogą zostawić dokumenty nadając bieg swojej sprawie lub uzyskać potrzebne informacje. Na korytarzu stoi infokiosk. Jest to rodzaj komputera, na którym bezrobotni sami mogą sprawdzić, co dzieje się w służbach zatrudnienia, poszukać ofert pracy czy potrzebnych przepisów.

Remont urzędu kosztował starostwo ponad 1,5 mln zł. Zarządowi Powiatu Nowosolskiego nie było łatwo wygospodarować te pieniądze. Ale termomodernizacja pozwoli zaoszczędzić na ogrzewaniu ok. 40 proc. kosztów. Wykonano docieplenie stropodachu i ścian elewacji. Wymieniono wszystkie instalacje, sieć komputerową i telefoniczną. Założono system alarmowy i obiekt jest monitorowany.

Zarząd Powiatu przeznaczył jeszcze 50 tys. zł na wyposażenie, nowe meble, lepsze tablice informacyjne, stojaki do rowerów i nasadzenia zieleni. PUP ma 32 ary terenu. Parking dla samochodów pozostanie w tym samym miejscu, ale także będzie wyremontowany.

Małgorzata Kordoń

Wykonano podjazd dla osób niepełnosprawnych i z dziecięcymi wózkami. Windy nie ma, ale ludzie specjalnej troski są obsługiwani na parterze.

CHCĘ WYJECHAĆ ...

Oddział Krajowego i Zagranicznego Pośrednictwa Pracy jest najczęściej odwiedzany przez interesantów i tam telefony dzwonią niemal bezustannie. Pytania dotyczą bardzo różnych spraw. Na te najczęściej powtarzające się, a dotyczące pracy zagranicą, odpowiada Jan Kaniuk naczelnik Wydziału ds. Rynku Pracy, Informacji i Analiz.

- **Poszukuję pracy poza granicami naszego kraju, prawdę mówiąc, nie za bardzo wiem jak się do tego zabrać, problem stanowi u mnie znajomość języka. Czy istnieje możliwość podjęcia pracy w krajach Unii połączonej z nauką języka?**

- Wszystkie aktualne oferty pracy w systemie EURES, którymi dysponuje Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze zamieszczane są na stronie internetowej urzędu pod adresem www.wup.zgora.pl (w banerze: „oferty pracy"). Proszę się z nimi zapoznać, a w przypadku spełnienia wszystkich warunków postawionych przez pracodawcę oraz zainteresowania konkretnym zatrudnieniem należy przesłać swoje CV na adres podany w ofercie. Decyzja o zatrudnieniu musi zostać podjęta indywidualnie przez kandydata.

Ponadto informuję, że istnieje również możliwość samodzielnego poszukiwania pracy w systemie EURES (bez pośrednictwa urzędu), a aktualne oferty pracy z całej Europy znajdują się na stronie internetowej EURES-u pod adresem: www.europa.eu.int/eures/.

Każda oferta najczęściej zawiera numer telefonu pracodawcy, adres lub e-mail, które umożliwią nawiązanie kontaktu z pracodawcą lub przesłanie swego zgłoszenia.

Na stronie tej istnieje także możliwość zamieszczenia swego CV „on-line" w celu umożliwienia pracodawcom dostępu do Pana danych.

Większość pracodawców poszukuje jednak kandydatów ze znajomością choćby podstaw języka obcego. Decyzję o dokształcaniu kandydata ze znajomości języka podejmuje bezpośrednio pracodawca i w razie możliwości zamieszcza taką propozycję w ofercie.

Oferty pracy zamieszczane są również bezpośrednio przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie na stronie publicznych służb zatrudnienia pod adresem: www.psz.praca.gov.pl. Na stronie tej, oprócz ofert pracy, można także znaleźć informacje na temat zasad i procedur związanych z podejmowaniem pracy w oparciu o umowy bilateralne. Znajdują się tam również do pobrania formularze zgłoszeniowe.

Istnieje także możliwość skorzystania z ofert pracy proponowanych przez niepubliczne agencje zatrudnienia. Wykaz agencji, które posiadają pozwolenie na prowadzenie takiej działalności znajduje się na stronie: www.kraz.praca.gov.pl.

- **Razem z mężem szukamy pracy na południu Francji. Mam 29 lat i biegle posługuję się językiem francuskim. Szukam pracy w sektorze hotelarskim, restauracyjnym, jako kelnerka, pomoc domowa lub jako osoba zajmująca się, pilnująca posiadłości „gardines de priopriete". Mąż ma 34 lata, lubi majsterkować, zajmował się malowaniem, tapetowaniem, renowacją mieszkań, kładzeniem płytek, prace budowlane, lubi też zajmować się ogrodem. Jesteśmy zmotywowani do wyjazdu na dłuższy okres do Francji. W jaki sposób szukać pracy i jakie dokumenty należy mieć przy sobie udając się do pracy we Francji?**

- Z uwagi na fakt, iż posługuje się Pani biegle językiem francuskim, sugeruję skontaktować się bezpośrednio z doradcą EURES we Francji, z regionu, którym jest Pani zainteresowana. Dane wszystkich pracowników EURES znajdują się na stronie internetowej EURES pod adresem: www.europa.eu.int/eures pod hasłem: „Doradcy EURES".

Ponadto wyjaśniam, że Francja utrzymała okres przejściowy dotyczący swobodnego dostępu obywateli Polski do francuskiego rynku pracy i w związku z tym, aby podjąć legalne zatrudnienie na

terenie Francji wymagane jest pozwolenie na pracę oraz pobyt.

O przyznanie zezwolenia występuje zawsze pracodawca, który zwraca się z wnioskiem do francuskiego urzędu pracy (Direction départamentale du travail, de l'emploi et de la formation professionnelle, DDTEFP)

Kontrakt wraz z zezwoleniem na pracę trafia do Krajowej Agencji ds. Cudzoziemców i Migracji (ANAEM) w Warszawie, która zajmuje się formalnościami, związanymi z wjazdem do Francji obcokrajowców w charakterze pracowników.

W sprawie bardziej szczegółowych informacji o przepisach regulujących pracę i pobyt cudzoziemców we Francji proszę zwrócić się do ww. Agencji ds. Cudzoziemców i Migracji (ANAEM), ul. Puławska 17, 02-515 Warszawa, tel. 022/852 81 00.

- **Chciałabym założyć w Niemczech jednoosobową firmę (działalność gospodarczą). Jakie dokumenty są niezbędne i na czym polega procedura rejestracji?**

Obywatele państw członkowskich UE mogą podejmować i prowadzić przedsiębiorstwa (lub filie istniejących w Polsce przedsiębiorstw) na terenie całej Unii Europejskiej. Podatki oraz wszelkie opłaty związane z prowadzeniem własnej firmy regulowane są przez prawo każdego kraju oddzielnie. W Pani przypadku będzie to prawo niemieckie.

Rejestracji dokonuje się w urzędzie porządkowym w dziale przemysłowym. Potrzebne dokumenty to: paszport, w zależności od profesji - karta rzemieślnicza, szczególne zezwolenia, pełnomocnictwa, wyciąg z rejestru handlowego. Koszt rejestracji to około 100 euro.

Wpis do rejestru musi zostać dokonany przez notariusza, w miejscowym sądzie rejonowym, gdzie jest prowadzony rejestr handlowy, przed rozpoczęciem działalności (od momentu rejestracji przedsiębiorstwo może być przemysłowo czynne). Opłaty są zależne od tego, jakiego rodzaju przedsiębiorstwo jest zakładane. Są one precyzyjnie określone.

Jakie dokumenty będą potrzebne przy zakładaniu firmy zależy od tego, czy firma będzie zakładana przez osobę fizyczna czy prawną. Zezwolenie na wykonywanie poszczególnych zawodów jest związane głównie z potwierdzeniem kwalifikacji.

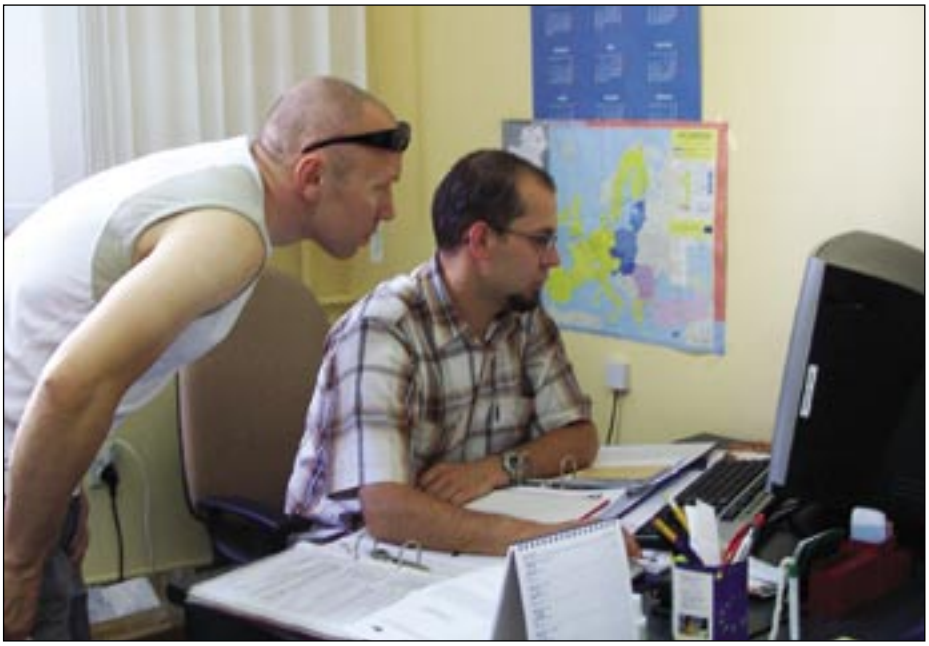

Oddział Krajowego i Zagranicznego Pośrednictwa Pracy jest najczęściej odwiedzany przez interesantów.

W pracach uznawanych za rzemiosło wymagane są dokumenty potwierdzające uzyskanie tytułu mistrza w zawodzie.

W Niemczech za rzemiosło uznawane są zawody, które są reprezentowane przez cechy.

Informacji dotyczących tego, jak otrzymać dokument stwierdzający kwalifikacje do wykonywania określonego zawodu i ewentualne koncesje, udzielają lokalne IHK. Informacji takich udziela również Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa www.ihk.pl.

Należy przekazać informacje o rozpoczęciu działalności i złożyć wniosek w lokalnym urzędzie podatkowym o przyznanie numeru identyfikacji podatkowej. Wymagane jest również konto bankowe i ustalenie siedziby firmy, dodatkowo należy zadbać o sprawy meldunkowe jeśli nasz pobyt przekroczy 90 dni.

Szczegółowe informacje na temat zakładania własnej firmy w Niemczech dostępne są na stronie: www.praca.gov.pl lub www.infoniemcy.pl

Ponadto dodatkowe informacje na ten temat można uzyskać w Izbie Przemysłowo-Handlowej IHK na terenie Cottbus: www.cottbus.ihk.de, tel. 00 49 355 365 212 lub Izbie Przemysłowo-Handlowej we Frankfurcie nad Odrą www.ihk-ffo.de, tel. 0049-335-5621-147

- **Mieszkam w Belgii i zamierzam ubiegać się o pozwolenie na pracę. Jaką dokumentację muszę przygotować? Jak długo czeka się na pozwolenie? Jeżeli takie informacje są opublikowane uprzejmie proszę o podanie linku.**

Obywatel polski, aby pracować w Belgii musi posiadać pozwolenie na pracę. Aby je uzyskać, pracodawca w Belgii musi złożyć wniosek do właściwego organu w imieniu cudzoziemca. Osoby z nowych państw członkowskich UE, poszukujące pracy nie muszą dopełniać żadnych formalności, aby uzyskać pozwolenie na pracę.

Do pracodawcy należy wystąpienie do właściwego organu. Jeżeli pracodawca uzyska zezwolenie na zatrudnienie, pracownik otrzyma zezwolenie na pracę.

Zezwolenie na zatrudnienie zostanie wydane, jeżeli nie można znaleźć odpowiedniego pracownika belgijskiego na rynku pracy, który obsadziłby dane stanowisko w rozsądnym czasie, nawet po zapewnieniu koniecznego szkolenia zawodowego.

Pracodawca musi wystąpić o pozwolenie na zatrudnienie do właściwego Regionu (w zależności od tego, gdzie dana osoba będzie zatrudniona) za pośrednictwem publicznych służb zatrudnienia (ORBEM-BGDA/ Region Brukseli, VDAB/Region Flamandzki, OREM/Region Waloński, ADG/Region Niemieckojęzyczny), korzystając z właściwego formularza aplikacyjnego.

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze nie otrzymał do chwili obecnej oficjalnych informacji o zmianach dotyczących belgijskiego rynku pracy i kodeksu pracy.

Szczegółowe informacje na temat zatrudnienia cudzoziemców w Belgii dostępne są na stronie: http://www.meta.fgov.be/pa/ena_index.htm, z kolei dodatkowe informacje na temat uzyskiwania pozwoleń na pracę uzyskać można:

Ministry of the Brussels-Capital Region
Economy and Employment Administration
Vooruitgangstraat 80 (bus 1),
1030 Brussels
Tel.: 02 204 18 85, fax: 02 204 15 25
http://www.brussel.irisnet.be

Ministry of the Walloon Region
Employment and Migration Direction
Place de la Wallonie 1, 5100 Namur
Tel.: 081 33 43 10, fax: 081 33 43 22
http://mrw.wallonie.be

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Departement Economie,
Werkgelegenheid,
Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw Afdeling Tewerkstelling,
Cel Migratie,
Arbeidsbemiddeling
en Herplaatsingsfonds
Markiesstraat 1, 1000 Brussel
Tel.: 02 553 44 01, fax: 02 553 43 68
http://www.vlaanderen.be/werk

Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft
Abteilung Ausbildung, Beschäftigung und Europäische Programe
Gospertstrasse 1-5, 4700 Eupen
Tel.: 087 59 63 00, fax: 087 56 95 60
http://www.dglive.be

- **Pracuję jako projektant, mam klientów z Niemiec. Chciałem się dowiedzieć, czy polscy montażyści mogą bez przeszkód montować meble na terenie Niemiec. Dotarły do mnie słuchy, że jeżeli będą zatrzymani na granicy z narzędziami, to mogą mieć problemy. Osobiście w to nie wierzę, jednak proszę o odpowiedź lub o ewentualne pokierowanie, gdzie uzyskam pewną odpowiedź.**

Obywatele nowo przyjętych państw członkowskich korzystają zarówno ze swobodnego przepływu pracowników, zagwarantowanego przez traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, jak i ze swobodnego przepływu usług przez granice państw Unii Europejskiej.

Przepisy te podlegają jednak warunkom okresu przejściowego określonym w Traktacie o Przystąpieniu do Unii Europejskiej. Traktat ten mówi, iż swobodny przepływ pracowników został całkowicie zawieszony. Oznacza to, iż obywatele nowo przyjętych państw, w tym Polacy, mogą podjąć pracę na terytorium Niemiec na warunkach tam obowiązujących lub na podstawie warunków umów dwustronnych (pracownicy sezonowi, pracownicy zatrudnieni gościnnie i pracownicy kontraktowi).

Od 1 maja 2004 r. nie istnieje żadne ograniczenie w swobodzie przepływu usług na teren Niemiec z wyjątkiem przemysłu budowlanego i branży pokrewnych, dekoracji wnętrz i sprzątania budynków, wyposażania budynków i pojazdów

Informacje dotyczące wydawania pozwoleń na prace można znaleźć na stronach internetowych: www.arbeitsagentur.de , www.ihk-ffo.de

W pana przypadku pomocne będzie również nawiązanie kontaktu z Niemiecką Izbą Przemysłowo - Handlową.

- **Staram się z kolegą podjąć pracę sezonową w Niemczech. Chciałbym się tylko dowiedzieć, jakie kroki trzeba przedsięwziąć, aby uzyskać pozwolenie na pracę sezonową.**

Pracę sezonową w Niemczech mogą podjąć osoby, które ukończyły 18 lat. Zatrudnienie w tym charakterze można podjąć maksymalnie do czterech miesięcy w roku kalendarzowym, w rolnictwie, gastronomii i hotelarstwie, sadownictwie i warzywnictwie oraz w tartakach. W tym czasie możliwa jest zmiana pracodawcy.

Oferta kształtuje się według zapotrzebowania niemieckich pracodawców.

Sposób ubiegania się o sezonowe zatrudnienie odbywa się na dwa sposoby:

1. *W sytuacji kiedy posiada Pan pracodawcę, który wyraża chęć zatrudnienia pana, składa on imienny wniosek o zatrudnienie obcokrajowca w swoim urzędzie pracy. Pracodawcy należy podać podstawowe dane osobowe, tj.: imię i nazwisko, datę urodzenia, dokładny adres zamieszkania wraz z kodem pocztowym. Wniosek taki przekazywany jest drogą pocztową do Federalnego Urzędu Pracy w Bonn (ZAV), urząd ten wydaje zgodę na zatrudnienie.*
2. *W sytuacji, kiedy nie posiada Pan pracodawcy, istnieje możliwość skorzystania z ofert „anonimowych", które przesyłane są przez stronę niemiecką do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie. Wszystkie tego typu oferty zamieszczane są na stronie internetowej publicznych służb zatrudnienia pod adresem: www.psz.praca.gov.pl. Spełniając wymagania postawione w ofercie przez pracodawcę należy zgłosić się do wojewódzkiego urzędu pracy, właściwego wg miejsca zamieszkania, aby pobrać formularze aplikacyjne oraz uzyskać szczegółowe informacje.*

Dokumenty następnie zostają przesłane za pośrednictwem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie do Niemiec, gdzie zostaje podjęta decyzja o wyborze kandydata.

- **Jestem osobą bezrobotną. Chciałbym w tym roku podjąć pracę sezonową w rolnictwie na terenie Niemiec. Niestety przeważnie spotykam się z negatywną odpowiedzią niemieckich rolników, ponieważ twierdzą oni, iż nie opłaca się im zatrudniać bezrobotnych z Polski w związku z płaceniem wysokich składek ubezpieczeniowych do polskiego ZUS (od pracownika i pracodawcy razem ok. 48%). Na stronie niemieckiego urzędu pracy przeczytałem również, iż jako bezrobotny podlegam także ubezpieczeniu w Niemczech. Z moich obserwacji wynika, iż łatwiej podjąć pracę tego rodzaju gospodyniom domowym, rencistom, emerytom, uczniom niż bezrobotnemu. Chciałbym się dowiedzieć, jak naprawdę jest w przypadku zatrudnienia polskich bezrobotnych do prac sezonowych w Niemczech (ubezpieczenia, podatki).**

Wobec polskich pracowników sezonowych zatrudnionych w Niemczech, którzy podejmują pracę po dniu 30.06.2005 roku, zastosowanie mają przepisy wspólnotowe, tj.:

- *zasada stosowania tylko jednego ustawodawstwa,*
- *zasada stosowania ustawodawstwa miejsca wykonywania pracy,*
- *w przypadku pracy najemnej wykonywanej równocześnie w dwóch państwach stosuje się ustawodawstwo miejsca zamieszkania.*

Powyższe ustalenia oznaczają, że od 1 lipca 2005 roku wyłącznie ustawodawstwu:

- *polskiemu podlegają osoby pracujące sezonowo w Niemczech podczas urlopu wypoczynkowego, wakacji, czy ferii, prowadzące działalność na własny rachunek - w tym, w rolnictwie (zbieg dwóch zatrudnień – pracownik w Polsce i pracownik w Niemczech),*
- *niemieckiemu – podlegają osoby bezrobotne, przebywające na urlopie bezpłatnym, studenci, uczniowie, gospodynie domowe, emeryci i renciści.*

Reasumując, pracodawca niemiecki zatrudniając sezonowo bezrobotnego obywatela z Polski, ma obowiązek opłacać składki na ubezpieczenie społeczne wyłącznie do niemieckiego ZUS, gdyż składki te nie są opłacane w Polsce.

Informacji na temat wysokości podatków udzieli Panu właściwy wg miejsca zamieszkania urząd skarbowy.

- **Poszukuję pracy jako elektryk. Przeczytałem w internecie na szkockich stronach, że Szkocja oferuje specjalne przywileje dla chcących się osiedlić z rodzinami w Szkocji. Byłbym tym zainteresowany.**

Procedury ułatwiające osiedlanie się obcokrajowców w Szkocji, zostały wprowadzone przez rząd Szkocji, aby przeciwdziałać niekorzystnym tendencjom demograficznym. Ułatwienia odnoszą się jednak głównie do zagranicznych absolwentów szkockich uniwersytetów oraz pracowników z poszukiwanymi na szkockim rynku pracy kwalifikacjami zawodowymi.

Aby uzyskać bardziej szczegółowe informacje sugeruję skontaktować się ze szkocką instytucją w Glasgow o nazwie Relocation Advisory Service – jest to placówka doradcza, która pomaga w osiedlaniu się cudzoziemców:

Relocation Advisory Service
Scottish Executive
3rd Floor, Meridian Court
5 Cadogan Street
Glasgow G2 6AT
Tel.: 00-44-141-2482808.
www.scotlandistheplace.com

Po pracę do Szwecji

Obywatele państw należących do UE lub EOG oraz ich rodziny mają pełną swobodę przepływu osób. Mogą swobodnie wjeżdżać na terytorium Szwecji i przebywać tu do dziewięćdziesięciu dni, poszukując pracy. Po upływie trzech miesięcy wymagane jest zezwolenie na pobyt (uppehållstillstånd), można je uzyskać w Urzędzie Migracyjnym (Migrationsverket).

Osoby uprawnione do otrzymania zasiłku dla bezrobotnych w Polsce mogą ubiegać się o wypłacenie polskiego zasiłku w trakcie poszukiwania pracy w Szwecji przez okres dziewięćdziesięciu dni. Zasiłek wypłaci tamtejszy urząd do spraw zatrudnienia (Arbersförmedlingen) po uprzednim wypełnieniu wniosku i złożeniu go w odpowiednim wojewódzkim urzędzie pracy w Polsce.

Prowadzenie własnej działalności gospodarczej w Szwecji

Obywatele polscy i polskie osoby prawne, posiadają prawo do zakładania w Szwecji przedsiębiorstw na warunkach równoprawnych z obywatelami szwedzkimi.

Formy prawne działalności gospodarczej w Szwecji:

- przedsiębiorca jednoosobowy (Enskild näringsidkare),
- spółka prawa cywilnego (Enkelt Bolag),
- spółka handlowa (Handelsbolag, w skrócie HB)
- spółka komandytowa (Kommanditbolag, w skrócie KB)
- spółka z o.o. (Aktiebolag)
- oddział (Filia).

Poszukiwanie pracy

Pierwszym krokiem, jaki należy uczynić starając się o pracę w Szwecji, jest podjęcie kontaktu z organem administracji publicznej odpowiedzialnym za pośrednictwo pracy w swoim kraju zamieszkania. W Wojewódzkich Urzędach Pracy w Polsce Doradcy EURES doradzą jak poszukiwać pracy w Szwecji. Poszukujący pracy już w Szwecji powinni wykazywać aktywność i korzystać z usług dostępnych na stronach szwedzkiego urzędu pośrednictwa pracy: www.ams.se (informacje po polsku). W placówkach urzędu pośrednictwa pracy znajdują się specjalne stanowiska (kundarbetsplatser), gdzie można samodzielnie przeglądać ogłoszenia prasowe oraz studiować informacje, dotyczące poszukiwanych zawodów i potencjalnych pracodawców.

Rodzaje umów o pracę

Umowa o pracę może mieć formę ustną, pisemną lub nawet milczącą (dorozumianą). W praktyce, większość umów o pracę ma formę ustną. Warto jednak poprosić swojego pracodawcę o pisemną umowę. Pracodawca musi poinformować na piśmie o warunkach zatrudnienia. Należy tego dokonać w ciągu miesiąca od daty rozpoczęcia pracy.

Warunki zatrudnienia powinny zawierać następujące informacje:

- nazwisko pracodawcy i pracownika, data rozpoczęcia zatrudnienia oraz nazwa miejsca pracy,
- obowiązki i stanowisko
- okres wypowiedzenia lub data wygaśnięcia umowy,
- pensje i procedury wypłaty pensji
- wymiar czasu pracy , wymiar urlopu,
- stosowany układ zbiorowy,
- warunki pracy za granicą, jeżeli praca za granicą ma trwać powyżej jednego miesiąca

Czas pracy

Standardowy wymiar czasu pracy w Szwecji wynosi 40 godzin tygodniowo. Pracownicy mają prawo do odpoczynku w ciągu dnia roboczego. Najczęściej organizowane jest to tak, iż pracownicy nie pracują więcej niż pięć godzin z rzędu. Nadgodziny ograniczone są do 48 godzin w ciągu czterotygodniowego okresu, lub 50 godzin w ciągu okresu miesięcznego. Ogólna liczba nadgodzin nie może przekroczyć 200 godzin w danym okresie rocznym. Pracodawca jest zobowiązany rejestrować przepracowane nadgodziny. Praca w niedziele jest regulowana układami zbiorowymi.

Wynagrodzenie za pracę

Płace minimalne różnią się pomiędzy poszczególnymi sektorami.

Są one definiowane w centralnych układach rynku pracy, tj. układach pomiędzy organizacjami pracodawców a związkami zawodowymi.

W konsekwencji Szwecja nie posiada ustalonej płacy minimalnej.

Podatki

W celu uzyskania karty podatkowej oraz szwedzkiego osobistego numeru indentyfikacyjnego (personnummer) należy się osobiście udać do miejscowej siedziby urzędu skarbowego (Skattekontoret) natychmiast po otrzymaniu pozwolenia na pobyt. Jeżeli planowany pobyt w Szwecji nie przekracza jednego roku, zamiast numeru osobistego otrzymuje się numer tymczasowy (tzw. samordningsnummer). Pełni on bardzo podobną rolę do numeru osobistego. Udając się do urzędu skarbowego należy zabrać ze sobą decyzję o udzieleniu zezwolenia na pobyt, paszport lub dowód osobisty. Procedura trwa od tygodnia do dziesięciu dni.

Nadany numer przesłany jest osobie zainteresowanej pocztą.

W przypadku podjęcia pracy w Szwecji w okresie dłuższym niż sześć miesięcy powstaje obowiązek podatkowy.

Zaliczka potrącana jest przez pracodawcę z pensji na poczet gminnego podatku dochodowego (różniącego się w poszczególnych gminach, najczęściej na poziomie ok. 31%).

Od dochodów przekraczających 291 800 koron rocznie płaci się ponadto 20-procentowy podatek państwowy . Gdy dochód roczny przekroczy 441 300 koron, stawka podatku państwowego wzrasta do 25%. Opłaty na ubezpieczenie społeczne są odliczane od podstawy opodatkowania. Osoby pracujące w Szwecji przez okres krótszy niż sześć miesięcy, płacą specjalny podatek dochodowy (särskild inkomsskatt SINK) w wysokości 25% dochodu i nie są zobowiązane składać w Szwecji deklaracji podatkowej.

Ubezpieczenie społeczne

Osoba osiedlająca się w Szwecji zostaje objęta systemem powszechnego ubezpieczenia społecznego. W skład, którego wchodzi ubezpieczenie chorobowe, rodzicielskie, od wypadków w pracy oraz na wypadek inwalidztwa. Zgłoszenie do ubezpieczenia następuje w zakładzie ubezpieczeń (Försäkringskassan) w miejscu zamieszkania - wykaz adresów znajduje się w książce telefonicznej. Zgłoszenie do ubezpieczenia powinno nastąpić natychmiast po uzyskaniu numeru osobistego lub numeru tymczasowego. Więcej informacji na stronie internetowej www.fk.se

Mieszkanie

W Szwecji istnieją trzy formy wynajmu mieszkań: äganderätt, bostadsrätt i hyresrätt (dwie pierwsze formy przypominają polskie mieszkania własnościowe, trzecią — mieszkania lokatorskie). Niemal wszystkie lokale, do których odnosi się forma äganderätt to domy jedno– lub dwurodzinne. Pozostałe formy występują najczęściej w przypadku lokali w domach wielorodzinnych. Wysokość czynszu jest mocno zróżnicowana i zależy od miejsca, lokalizacji, powierzchni i standardu.

Szczegółowe informacje można uzyskać na stronie Związku Gmin Szwedzkich (Svenska kommunförbundet) pod adresem www.fmf.se lub www.hemnet.se

Przydatne strony w sieci

www.ams.se
www.expatsinsweden.com
www.jobfinder.se
www.jobline.se
www.jobnet.se
www.manpower.se
www.medena.com.pl
www.mercuriurval.se
www.paragona.com
www.platsbanken.ams.se
www.poolia.se
www.proffice.se
www.spur.se

Ważne adresy

Ambasada Królestwa Szwecji
ul. Bagatela 3, 00-585 Warszawa
tel. (022) 640 89 00
fax (022) 640 89 83
Internet:
www.swedish-embassy.pl

Konsulat Generalny Szwecji w Gdańsku
ul. Chmielna 101/102, 80-748 Gdańsk
tel. (058) 300 95 00
fax (058) 300 95 08
E-mail: generalkonsulat.gdansk@foreign.ministry.se

Konsulat Szwecji we Wrocławiu
ul. Rynek 7, 50-106 Wrocław
tel. (071) 346 04 07
fax. (071) 346 06 19
E-mail: vtc7.vtplai@memo.volvo.se

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Sztokholmie
Karlavagen 35, S-114 31 Stockholm
tel. (00468) 5057 5000
fax. (00468) 5057 5086
E-mail: info.polen@swipnet.se
Internet: www.polemb.se

Konsulat Generalny RP w Sztokholmie
Praestgaordsgatan 5, 172 32 Sundbyberg, Stockholm
tel. (468) 764 4800
fax. (468) 98 35 22
E-mail:
info@polskageneralkonsulatet.se
Internet:
www.polskageneralkonsulatet.se

Konsulat Generalny RP w Malmö
Adolf Fredriksgatan 13, 217 74 Malmö
P.O. Box 20512, 200 74 Malmö
tel. (004640) 268 986, 267 416, 268 786
fax. (004640) 914 339
E-mail: polkons.malmo@swipnet.se

Dodatkowych informacji o Szwecji szukaj także na stronach internetowych EURES:
www.europa.eu.int/eures
www.eures.praca.gov.pl

Marcin Pawlak

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY

CENTRA INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ

ZIELONA GÓRA
ul. Wyspiańskiego 15
tel 068 456 56 32; fax 068 3270111
e-mail: cizzg@wup.zgora.pl

GORZÓW WIELOKOPOLSKI
ul. Ściegiennego 17
tel 095 724 04 84; fax 095 7224661
e-mail: gowuciz@praca.gov.pl

NOWA SÓL
ul. Piłsudskiego 65
tel 068 458 88 89; fax 068 4588888
e-mail: zinociz@praca.gov.pl

JEŚLI JESTEŚ OSOBĄ BEZROBOTNĄ LUB POSZUKUJĄCĄ PRACY

masz kłopoty ze znalezieniem pracy, wyborem lub zmianą zawodu, nie potrafisz znaleźć i wyeksponować swoich mocnych stron, napisać dokumentów aplikacyjnych, nie radzisz sobie ze stresem podczas rozmowy, chcesz się korzystnie zaprezentować na rozmowie kwalifikacyjnej

ZGŁOŚ SIĘ DO DORADCY ZAWODOWEGO

CENTRA OFERUJĄ:

porady indywidualne i grupowe; zajęcia aktywizujące związane z planowaniem kariery zawodowej; warsztaty radzenia sobie ze stresem; poczucia własnej wartości; komunikacji interpersonalnej; asertywności; siły twórczego i pozytywnego myślenia; aktywnych technik poszukiwania pracy; prowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej; pomoc w sporządzaniu dokumentów aplikacyjnych; dostęp do internetu w celu przejrzenia ofert pracy;

SKORZYSTAJ – BEZPŁATNIE

URZĄD PRACY